

Kriteriální hodnocení

Mgr. Dana Ticháčková, Mgr. et Mgr. Martin Polách, MBA

Proč měnit optiku hodnocení?

Kdy naposled posunulo mé hodnocení dítě/ žáka?

- Hodnocení jako součást učení, ne až jeho závěr
- Posun od „známky“ k „důkazu o učení“
- Vazba na revidované RVP ZV (2025) – kompetence, OVU
- Hodnocení jako nástroj bezpečného klimatu a motivace

Kriteriální hodnocení = jazyk učení

Hierarchie vzdělávacích cílů

Na jakých úrovních hodnotíme naplnění vzdělávacích cílů?

Otázky, které bychom si měli pokládat

- Kde se moji žáci právě nachází? DŮKAZY O PROCESU UČENÍ
- Kam se svými žáky směřuji? CÍL
- Jak se dostaneme k cíli? VZÁJEMNÁ ZPĚTNÁ VAZBA

Základní principy: pět klíčových strategií

	Kam žák směřuje	Kde je právě teď	Jak se tam dostane
Učitel	Objasňování, sdílení a porozumění cílům učení a kritériím úspěchu	Organizování efektivní třídní diskuse, aktivit a zadání úloh, kterými získáme důkazy o učení	Poskytování efektivní zpětné vazby, která podporuje učení a posouvá je vpřed
Spolužák		Aktivizování žáků jako zdrojů učení pro sebe navzájem	
Žák		Aktivizování žáků jako vlastníků svého učení	

Základní principy: pět klíčových strategií

	Kam žák směřuje	Kde je právě teď	Jak se tam dostane
Učitel	CÍLE	DŮKAZY O UČENÍ	ZPĚTNÁ VAZBA
Spolužák		VZÁJEMNÉ UČENÍ	
Žák		PŘEVZETÍ ZODPOVĚDNOSTI	

Každý cíl má odpovědět na tři otázky:

Kdo?	Žák	Žák
Co udělá?	postaví stavbu	se zapojí do rozhovoru
Na čem? Jak?	podle vzoru.	ve dvojici.

Zároveň si musíme položit otázky:

Jak naplnění cíle poznáme? Jak to bude vypadat, až žák cíle dosáhne?

(Co slyšíme? Co vidíme?)

Využití kritérií pro naplnění cílů vzdělávání

RVP ZV (2025)

Porovná, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.

CJS-CJS-003-ZV5-013

Úroveň: Na cestě

Popis:

- Identifikuje rozdíly mezi minulostí a současností (vybavení budov, dopravní prostředky, objevy a vynálezy atd.) s využitím názorných příkladů.

Úroveň: Na začátku

Popis:

- Orientuje se v čase (minulost, současnost a budoucnost).

Úroveň: Splněno

Popis:

- Porovná, co se změnilo a co zůstává stejné.
- Ukáže na příkladech proměnu krajiny a sídel na historické mapě regionu a státu.
- Posoudí důvěryhodnost informací ve zpracování historické události.

Využití kritérií pro naplnění cílů vzdělávání

CJS-CJS-001-ZV5-022

1. ROČNÍK

Při orientaci v prostoru používá slova vpravo, vlevo, před, za

Najde známá místa (škola, třída, jídelna...)

Popíše slovně jednoduchou trasu.

2. ROČNÍK

Načtrne jednoduchý plánec třídy.

V plánu vyznačí pomocí symbolů hlavní budovy v okolí školy.

Podle mapy najde cestu.

Porovná, co vidí kolem sebe a co je na mapě.

CJS-CJS-001-ZV5-002	Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.	Orientuje se vpravo, vlevo, před, za, nahoře, dole.	X	X	X	X	orientace v prostoru
CJS-CJS-001-ZV5-002	Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.	Pozná, zda je objekt zachycen z boku či shora.□	X	X	X	X	prostorová orientace, plánec, čtení symbolů

Principy práce s kritérii

- Transparentnost
- Sdílená očekávání
- Popisnost místo soudů
- Zaměření na proces i pokrok
- Hodnocení = nástroj růstu
- Kriteriaální přístup = jazyk učení
- Ředitel (tvořiví učitelé) jako model práce s kritérii - pedagogický leader

Od cíle k popisu výkonu

Náměty k přemýšlení o kritériích ...

1. Co má být cílem učení? (OVU / kompetence)
2. Jak poznáme, že to žák zvládl?
3. Jak vypadá kvalitní výkon?
4. Jaké budou úrovně zvládnutí?

Tvorba kritérií např. pro: řešení slovní úlohy / čtení s porozuměním / skupinovou spolupráci / badatelskou aktivitu / klíčové kompetence ...

ukázka: Vysvědčení jinak

CHOVÁNÍ

VE VZTAHU K SOBĚ	STUPNICE	SDĚLENÍ
Přiměřeně situaci vyjadřuje své myšlenky.		
Rozpozná vhodné a nevhodné chování.		
Pracuje na svém rozvoji.		

VE VZTAHU K DRUHÝM	STUPNICE	SDĚLENÍ
Dodržuje stanovená pravidla.		
Spolupracuje s ostatními.		
Dorozumívá se srozumitelně a účelně.		
Přispívá k vytváření bezpečného prostředí.		
Zapojuje se do dění ve svém okolí.		

PŘÍ UČENÍ	STUPNICE	SDĚLENÍ
Zodpovědně přistupuje k učení.		
Využívá různé postupy a způsoby učení.		
Vytváří v práci na obtížných úkolech.		
Pracuje s různými zdroji informací.		
Posoudí vlastní pokrok.		

Chování žáka/žákyně je hodnoceno na stupnicí:

- velmi příznivě / Zcela příznivě situované řešení
- dobře / 15 příznivě nebo průměrně v běžných nebo jednodušších situacích
- částečně / Průměr v běžných situacích
- téměř vždy / Samostatně v běžných situacích a kontextech

VYSVĚDČENÍ 2. POLOLETÍ 2022/2023 LAURA DRUHÁ – II. B STRANA 2/6

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE: 1

ÚROVEŇ ZVLÁDnutí VÝSTUPŮ:	J	Č	T	Ú
Počítá v daném oboru čísel.				
Řeší rozmanité typy úloh.				
Rozpoznává a znázorňuje rovinné útvary a jednoduchá tělesa.				
S porozuměním pracuje s tabulkami, schématy a řadami čísel.				

SDĚLENÍ:

VLASTIVĚDA: 1

J	Č	T	Ú	ÚROVEŇ ZVLÁDnutí VÝSTUPŮ:	J	Č	T	Ú
				Vysvětluje základní pojmy.				
				Na příkladech vysvětluje vztahy mezi pojmy.				
				Propojuje znalosti se situacemi z běžného života.				

SDĚLENÍ:

INFORMAČNÍ A VÝPOČETNÍ TECHNIKA: 1

ÚROVEŇ ZVLÁDnutí VÝSTUPŮ:	J	Č	T	Ú
Zpracovává data a získává z nich informace, pracuje s datovými modely.				
Řeší problémy, rozkládá je na části, sestavuje algoritmy a programuje.				
Orientuje se v informačních systémech a zaznamenává v nich data.				
Bezpečně využívá digitální technologie.				

SDĚLENÍ:

VYSVĚDČENÍ 2. POLOLETÍ 2022/2023 LAURA DRUHÁ – II. B STRANA 4/6

Kritéria

- splněno – nesplněno
- umím – neumím
- nezvládám – zvládám s nezvládám – zvládám samostatně
- nedaří se mi – pracuji na tom – daří se mi
- nikdy – téměř nikdy – někdy – téměř vždy – vždy
- ztrácím se – potřebuji pomoc – rozumím – umím vysvětlit druhému

Otázky pro školní týmy...

- Jak hodnocení popíšeme v ŠVP?
- Jak budeme formativní přístup k hodnocení sdílet se žáky?
- Jak budeme s hodnocením pracovat při třídních schůzkách?
- Jak formativní přístup podporuje sebehodnocení?
- Jak souvisí s pedagogickým leadershipem ředitele?

KRITÉRIA - HODNOCENÍ - JÁ UČITEL - MOJE TŘÍDA - ŠKOLA

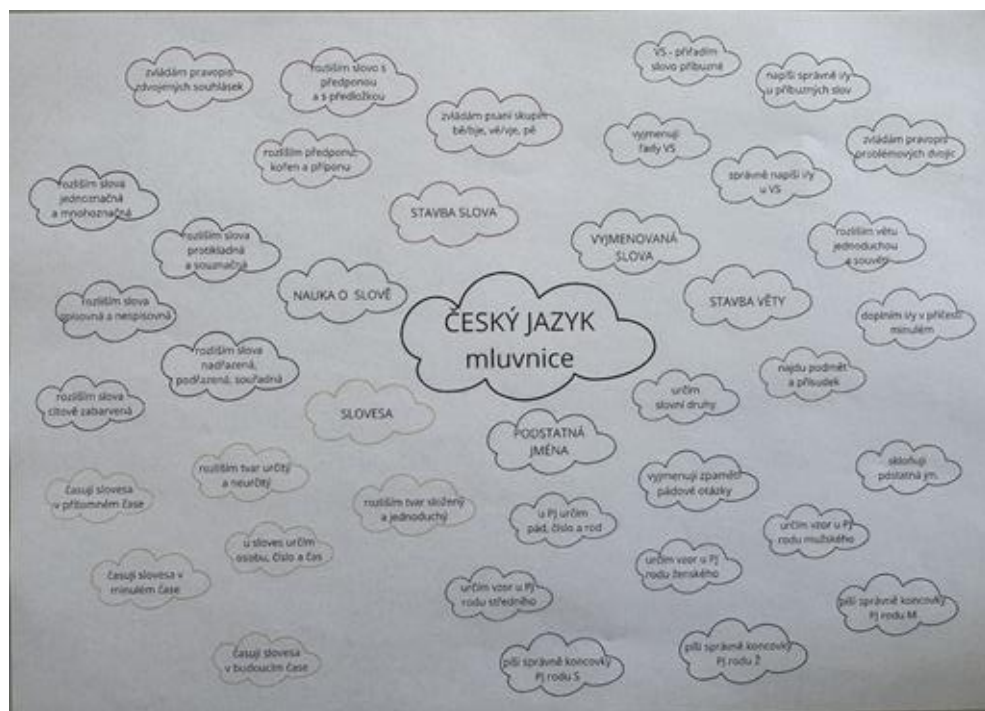
Kriteriální hodnocení ...

- Hodnocení podle předem jasných kritérií, ne porovnávání mezi žáky
- Zaměřuje se na pokrok, snahu a porozumění (ne jen výsledek)
- Kritéria jsou jednoduchá, srozumitelná, často vizuální (např. obrázky, symboly, „cesta“)
- Žák odpovídá na otázky: Co se učím – Jak poznám, že se mi daří – Co zlepšit
- Podporuje sebehodnocení („To už umím...“, „Na tom pracuji...“)
- Učitel dává popisnou zpětnou vazbu místo známky
- Vede k odpovědnosti za vlastní učení a budování sebedůvěry

Jak s kritérii pracujeme my?

- různé cesty
- různé vize
- různé strategie
- naše výzvy
- směřování k žákovi
- spolupráce s kolegy

Mapy učebního pokroku pro úplný začátek

MAPY UČEBNÍHO POKROKU

ZŠ JINAK

DÍLNÝ ČTENÍ

PRVNÍ STUPEŇ SLEDOVÁNÍ POKROKU ČTENÍ

A4

Zdroj: Dana Ticháčková

Učivo - téma - check list kroků a pokroků...

CHECK LIST

Jméno žaka: _____

CHARAKTERIZOVAL JSEM KRAJ ČR SPOLUŽÁKOVÍ S POMOCÍ MAPOVÁNÍ SOUSEDNÍCH KRAJŮ A ŽSS A PSS.

CHARAKTERIZOVAL JSEM KRAJ ČR SPOLUŽÁKOVÍ S POMOCÍ POPISU DŮLEŽITÝCH A ZAJÍMAVÝCH FENOMÉNŮ TYPICKÝCH PRO DANÝ KRAJ ČR.

PŘÍKLADIL JSEM K VYBRANÉMU KRAJI ČR KRAJSKÉ MĚSTO.

PŘÍKLADIL JSEM K VYBRANÉMU KRAJI ČR DALŠÍ VELKÁ MĚSTA.

PŘÍKLADIL JSEM K VYBRANÉMU KRAJI ČR OBRÁZEK, KTERÝ ZACHYCUJE JEHO POLOHU.

PŘÍKLADIL JSEM K VYBRANÉMU KRAJI ČR INFORMACI O JEHO POLOZE, VODSTVÍ, SOUSEDNÍCH STÁTECH APOD.

DOTVOŘIL JSEM SKLÁDANKOVOU KARTU SE VŠEMI 8 DÍLKY: TYPICKÉ ZNAKY KRAJE ČR, NĚJ... KRAJE ČR, PAMÁTKY, PAMĚTIHODNOSTI, PRŮMYSL, ZEMĚDĚLSTVÍ...

JAK HODNOTÍM SVOU PRÁCI?

NARAZIL JSEM NA NĚJÁKÉ PŘEKÁČKY? CO MI MŇE PRÁCE POMOHLO?

VE VZTAHU K SOBĚ	STUPNICE	SDĚLENÍ
Přiměřeně situaci vyjadřuje své myšlenky.	☐ ☐ ☐ ☐	Rozeznáš vhodné chování od nevhodného, avšak jsou situace, kdy se ještě nechováš vždy správně. Všímám si však, že máš radost, když se Ti daří ovládnout potřebu se „předvádět“. Někdy si sám řekneš, že potřebuješ jít pracovat k dospělému, aby ses lépe soustředil. Je to dobrý postup, který Ti pomáhá v učení, zkus jej využívat častěji.
Rozezná vhodné a nevhodné chování.	☐ ☐ ☐ ☐	
Pracuje na svém rozvoji.	☐ ☐ ☐ ☐	
VE VZTAHU K DRUHÝM	STUPNICE	SDĚLENÍ
Dodržuje stanovená pravidla.	☐ ☐ ☐ ☐	V Tvém chování vidím pokrok. Učíš se postupně dodržovat pravidla, zejména, jak se chovat o přestávkách. Často Ti stačí pravidla jen připomenout. Ve skupinové práci se Ti daří naslouchat, přizpůsobit se způsobu práce, na kterém se skupina dohodla, přijmout svoji úlohu ve skupině a spolupracovat na splnění úkolu.
Spolupracuje s ostatními.	☐ ☐ ☐ ☐	
Dorozumívá se srozumitelně a účelně.	☐ ☐ ☐ ☐	
Přispívá k vytváření bezpečného prostředí.	☐ ☐ ☐ ☐	
Zapojuje se do dění ve svém okolí.	☐ ☐ ☐ ☐	

Únikové hry

Únikové hry - [kde je najít](#)

Únikové hry si můžete vytvářet sami (Google
Prezentace, Canva, Learning apps, Flippity, Genially...)

Cesta za vysvědčením
únikovka na míru

Úniková hra k ZOH 2026

Ukázka únikové hry na matematiku -
lze zkusit i v mobilu, ale doporučuji
plnit na iPadech

Kompetenční karty/ Exit karty

 FINISHES THE TASK. (kompetence k řešení problémů) - umí si organizovat práci - dokončuje práci včas - aktivně hledá řešení	 COMMUNICATES EFFECTIVELY. (kompetence komunikativní) - kultivovaně se vyjadřuje - naslouchá ostatním - vyjádří souhlas nebo nesouhlas	 MASTERS SELF-DISCIPLINE. (kompetence k učení) - udrží si pozornost - nerozptyluje sebe ani ostatní - dokáže pracovat samostatně	 COOPERATES FULLY. (kompetence k učení) - spolupracuje v týmu - plní svou roli - nezasahuje do rolí ostatních - umí zapojit ostatní
 DEVELOPS GOOD RELATIONSHIPS. (kompetence sociální a personální) - nabídne pomoc - umí se vcítit do druhého - respektuje názory druhých	 MASTERS SELF-REFLEXION. (kompetence k učení) - pojmenuje, co se daří a co se nedaří - popíše příčinu svého úspěchu / neúspěchu	 GROWS CONFIDENCE. (kompetence sociální a personální) - pozitivně se motivuje - přistupuje k sobě s optimismem - požádá o pomoc - umí se prezentovat	 WORKS ON SELF-IMPROVEMENT. (kompetence k učení) - má pozitivní vztah k učení - umí být vytrvalý - vykazuje dlouhodobé zlepšení

Zdroj: Martin Polách

MOJE EXIT KARTA

 DNES JSEM POZOROVAL/A:

 ŽIVÉ × NEŽIVÉ:

 ROZDÍL / PODOBNOST:

 MOJE ZJIŠTĚNÍ:

 JEŠTĚ TRÉNUJI:

- LEPŠÍ VYSVĚTLENÍ PROČ
- POZORNÉ DÍVÁNÍ A POROVNÁVÁNÍ

CO MĚ DNES ZAUJALO NA MÉ CESTĚ:

JAK SE MŮŽU CHOVAT K PŘÍRODĚ:

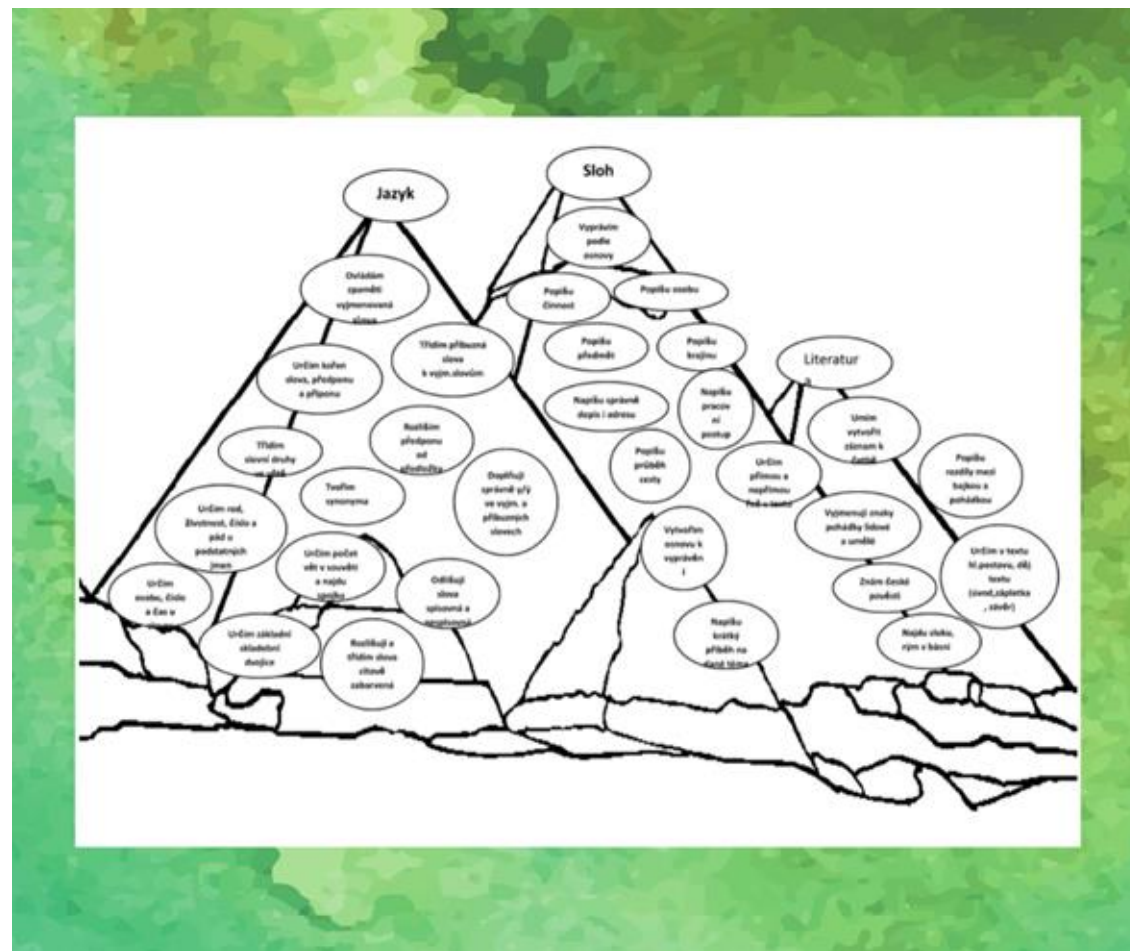

Týdenní nástěnky, týdenní či měsíční úkoly

Zdroj: Dana Ticháčková, Martin Polách

Kompetenční mřížky

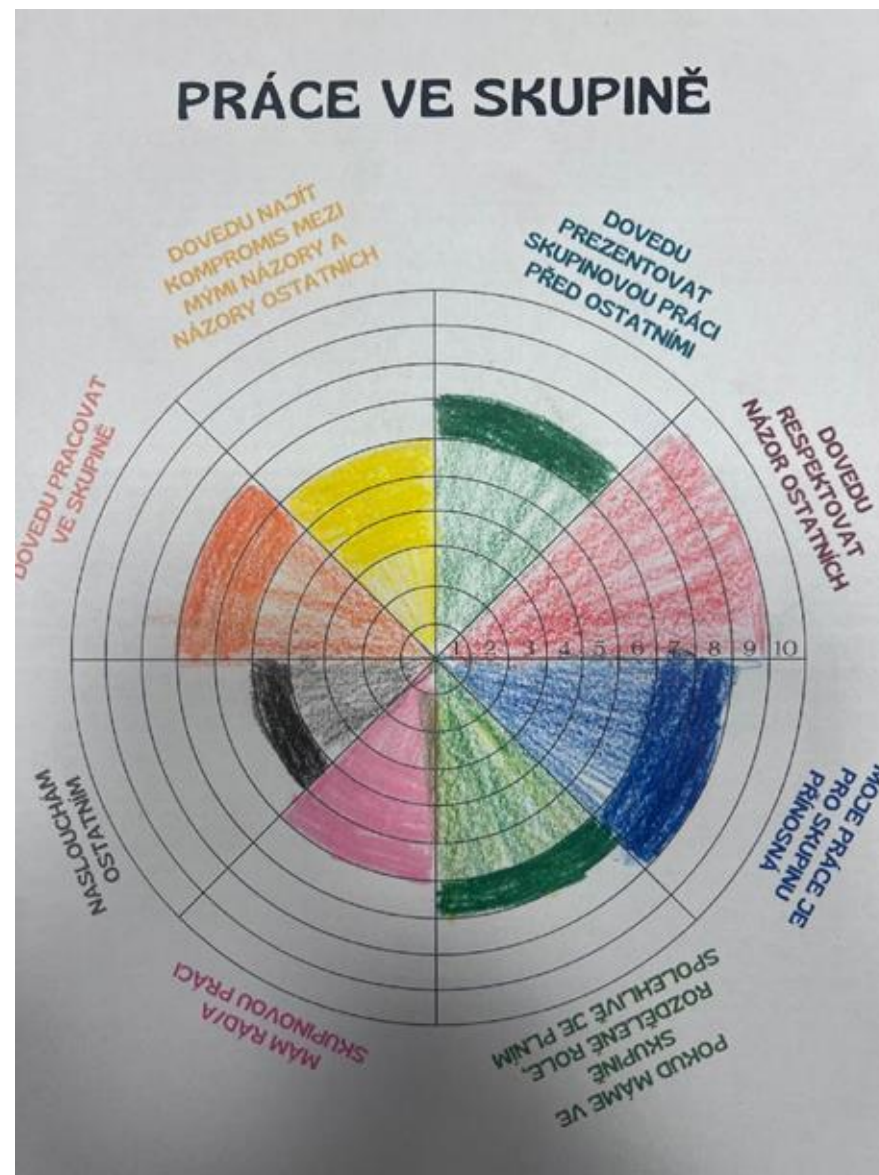

Balanční kruhy učení

Spirály učení

Provazba na triády - komunikace se zákonnými zástupci

Zdroj: Martin Polách

RŮZNÉ CESTY - CÍL - STRATEGIE, PROVÁZANOST...

Zdroje:

Vejlupek, K. *Mapy učebního pokroku*. Dostupné z: <https://tynalova.com/mapy-ucebniho-pokroku>.

Wiliam, D., Leahy S. (2016). *Zavádění formativního hodnocení: praktické techniky pro základní a střední školy*. EDULABoratoř.

Havlínová, H., Chmátalová J., Slunečko, D. (2023). Pedagogické diagnostikování na 1. stupni základní školy s příklady inspirativní praxe. NPI ČR. Dostupné z: https://www.npi.cz/images/pedagogicke_diagnostikovani.pdf.

MŠMT. 2025. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV)*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky [online]. Dostupné z: <https://prohlednout.rvp.cz>

Zdroje:

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity.(2025).Ukázka vysvědčení. Vysvědčení JINAK [online]. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné z:
<https://vysvedcenijinak.ped.muni.cz/ukazka-vysvedceni>

Učíme společně. (2026). Učíme společně [online]. Dostupné z:
<https://ucimespolecne.cz/>